SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBA
SIGULDAS VALSTS ĢIMNĀZIJA

Ata Kronvalda iela 7, Sigulda, Siguldas nov., LV-2150, tālr. 67971461, e-pasts: svg@svg.lv, www.svg.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Siguldā

26.10.2026. Nr. 1-19.1/13

Kārtība, kādā Siguldas Valsts ģimnāzijā novērš un risina vardarbības gadījumus un nodrošina atbalstu iesaistītajām personām

Izdota saskaņā ar Izglītības likuma 36. panta trešo un 3^{1} daļu un Ministru kabineta 2023. gada 22. augusta noteikumu Nr. 474 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiskā veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos" 11., 12., 13., $13.^{1}$ un 16. punktu.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība, kādā Siguldas Valsts ģimnāzijā novērš un risina vardarbības gadījumus un nodrošina atbalstu iesaistītajām personām (turpmāk – Kārtība) nosaka Siguldas Valsts ģimnāzijas (turpmāk – Ģimnāzija) vardarbības prevencijas pamatprincipus, darbinieku rīcību, ja konstatēta vardarbība, saņemta informācija vai radušās pamatotas aizdomas par vardarbību pret izglītojamo vai izglītības procesa īstenošanā iesaistīto personu, kā arī gadījuma izvērtēšanas, dokumentēšanas, informēšanas, atbalsta un turpmākās uzraudzības kārtību.

2. Kārtības mērķis ir savlaicīgi novērst apdraudējumu, aizsargāt cietušo personu, nodrošināt samērīgu un tiesisku rīcību pret vardarbību veikušo personu, organizēt atbalstu visām iesaistītajām pusēm un mazināt atkārtotas vardarbības risku.

3. Kārtība piemērojama Ģimnāzijas telpās un teritorijā, Ģimnāzijas organizētajos vai atbalstītajos pasākumos, kā arī ar izglītības procesu saistītā digitālajā vidē, ciktāl situācija ietekmē izglītojamo vai darbinieku drošību un izglītības procesu.

4. Kārtībā ar vardarbību saprot fizisku, emocionālu vai seksuālu vardarbību, nolaidību, ņirgāšanos, kibervardarbību, draudus, vajāšanu un citu rīcību, kas aizskar personas cieņu vai apdraud tās drošību, veselību vai dzīvību.

5. Risinot jebkuru gadījumu, ievēro bērna labākās intereses, konfidencialitāti, datu minimizāciju, iesaistīto personu cieņu, samērīgumu un principu, ka cietušais netiek pakļauts nevajadzīgai atkārtotai iztaujāšanai vai konfrontēšanai ar iespējamo vardarbības veicēju.

II. Atbildība un pienākumu sadalījums

6. **Ikviens Ģimnāzijas darbinieks**, kurš pamana iespējamu vardarbību, saņem ziņas par to vai konstatē tūlītēju drošības apdraudējumu, rīkojas nekavējoties: iespēju robežās droši pārtrauc apdraudējumu, nodrošina cietušā drošību un informē direktoru vai direktora vietnieku audzināšanas jomā.

7. **Direktors** pieņem lēmumus, kurus ārējie normatīvie akti tieši uzdod izglītības iestādes vadītājam, tostarp lemj par drošības pasākumiem, informē dibinātāju un citas institūcijas normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos un nodrošina atbalsta pasākumu plāna izstrādi un uzraudzību.

8. **Direktora vietnieks audzināšanas jomā** koordinē vardarbības gadījuma risināšanu Ģimnāzijā, ja direktors nav noteicis citu atbildīgo personu: apkopo sākotnējo informāciju, koordinē saziņu ar iesaistītajiem pedagogiem un atbalsta personālu, organizē gadījuma izvērtēšanas sanāksmi un seko noteikto pasākumu izpildei.

9. **Skolas psihologs** savas profesionālās kompetences ietvaros izvērtē izglītojamā emocionālo stāvokli un atbalsta vajadzības, sniedz psiholoģisko atbalstu un rekomendācijas, kā arī piedalās atbalsta pasākumu plāna izstrādē. Psihologam netiek uzdots veikt disciplināru vai tiesisku izmeklēšanu.

10. **Sociālais pedagogs** izvērtē sociālpedagoģiskos un uzvedības faktorus, sadarbību ar ģimeni un izglītības vidi, sniedz sociālpedagoģisku atbalstu, piedalās atbalsta plāna izstrādē un, saskaņojot ar direktoru, koordinē sadarbību ar pašvaldības un citām kompetentajām institūcijām.

11. **Klases audzinātājs** sniedz viņa rīcībā esošo informāciju par situāciju, sadarbojas ar atbalsta personālu, piedalās noteikto atbalsta pasākumu īstenošanā un novēro situācijas attīstību klasē.

12. Ja vardarbības gadījumā iesaistīts darbinieks, kura tiešā pakļautībā vai profesionālajā atbildībā būtu gadījuma izvērtēšana, direktors nosaka citu atbildīgo personu, lai novērstu interešu konfliktu.

III. Tūlītējā rīcība vardarbības vai apdraudējuma gadījumā

13. Prioritāte ir personu dzīvības un veselības aizsardzība. Darbinieks izvērtē, vai apdraudējumu iespējams pārtraukt, nepakļaujot sevi vai citas personas nesamērīgam riskam.

14. Ja pastāv tūlītējs apdraudējums dzīvībai vai veselībai, smags miesas bojājums, iespējams noziedzīgs nodarījums vai situāciju nav iespējams droši kontrolēt ar Ģimnāzijas resursiem, nekavējoties izsauc Valsts policiju pa tālruni 112 un/vai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu pa tālruni 113.

15. Cietušajam nodrošina drošu vietu un pieaugušā klātbūtni. Vardarbībā cietušu bērnu neatstāj bez nepieciešamā atbalsta un bez vajadzības nekonfrontē ar iespējamo vardarbības veicēju.

16. Par notikušo iespējami īsā laikā informē direktoru. Ja direktors nav sasniedzams, informē direktora vietnieku audzināšanas jomā, kurš nodrošina neatliekamās darbības un direktora informēšanu.

17. Sākotnējo informāciju fiksē 1. pielikuma veidlapā. Fiksē faktus un novērojumus, izvairoties no nepārbaudītiem secinājumiem vai diagnozēm.

18. Nepilngadīga izglītojamā vecākus informē iespējami drīz, ja vien konkrētajā situācijā informēšana nevar apdraudēt bērna drošību vai traucēt kompetentās institūcijas darbībām. Šādā gadījumā turpmāko rīcību saskaņo ar kompetento institūciju.

IV. Izglītojamā vardarbība pret citu izglītojamo

19. Pēc tūlītējās drošības nodrošināšanas direktors vai viņa noteikta persona organizē atsevišķu sākotnējo sarunu ar iesaistītajām personām. Sarunas mērķis ir noskaidrot drošībai un turpmākajai rīcībai nepieciešamos faktus, nevis veikt izmeklēšanu.

20. Ja nepilngadīgais izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, Ģimnāzija rīkojas saskaņā ar MK noteikumu Nr. 474 11. punktu, tostarp nodrošina izglītības programmas apguvi citā telpā līdz attiecīgās dienas beigām, noskaidro rīcības iemeslus, izstrādā konkrētus un izmērāmus uzdevumus sadarbībai ar vecākiem un izstrādā atbalsta pasākumu plānu.

21. Atbalsta pasākumu plāna sagatavošanā piedalās direktora vietnieks audzināšanas jomā, skolas psihologs, sociālais pedagogs un klases audzinātājs; nepieciešamības gadījumā - citi pedagogi un speciālisti.

22. Atbalsts tiek plānots gan cietušajam, gan vardarbību veikušajam izglītojamam, kā arī, ja nepieciešams, klasei vai citai izglītojamo grupai.

23. Ja pēc atbalsta plāna īstenošanas uzvedībā nav uzlabojumu vai vecāki nesadarbojas, direktors rīkojas atbilstoši MK noteikumu Nr. 474 12. punktam, tostarp nosūta informāciju izglītojamā deklarētās dzīvesvietas pašvaldībai un nepieciešamības gadījumā lemj par individuālā izglītības programmas apguves plāna īstenošanu normatīvajos aktos pieļautajā veidā.

24. Ja direktora rīcībā ir informācija, kuras dēļ nepilngadīga izglītojamā atrašanās kopā ar citiem izglītojamiem vai darbiniekiem drošības apsvērumu dēļ nav pieļaujama, piemēro MK noteikumu Nr. 474 13.[1] punktā paredzēto kārtību.

V. Izglītojamā vardarbība pret pedagogu vai citu darbinieku

25. Cietušais darbinieks vai cita persona nekavējoties informē direktoru par notikušo. Ja nepieciešams, tiek sniegta pirmā palīdzība, izsaukta policija vai neatliekamā medicīniskā palīdzība.

26. Direktors izvērtē saņemto informāciju, nodrošina tūlītējos drošības pasākumus, informē nepilngadīgā izglītojamā vecākus un rīkojas saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 474.

27. Direktors par vardarbību pret izglītības procesa īstenošanā iesaistīto personu informē dibinātāju. Dibinātājs Izglītības likumā noteiktajā kārtībā izvērtē informāciju, nepieciešamības gadījumā iesniedz to tiesībaizsardzības institūcijām un sniedz atbalstu situācijas risināšanai.

28. Cietušajam darbiniekam nodrošina iespēju saņemt vadības atbalstu un, ja nepieciešams un iespējams, psiholoģisku vai citu profesionālu palīdzību. Darba negadījuma pazīmju gadījumā rīkojas arī atbilstoši darba aizsardzības normatīvajiem aktiem.

29. Attiecībā uz izglītojamo, kurš veicis vardarbību, izstrādā vai aktualizē atbalsta pasākumu plānu, nosakot konkrētus uzdevumus, atbildīgos, termiņus un rezultātu izvērtēšanas kritērijus.

VI. Iespējama pedagoga vai cita darbinieka vardarbība pret izglītojamo

30. Darbinieks, izglītojamais vai vecāks informāciju par iespējamu darbinieka vardarbību pret izglītojamo nekavējoties nodod direktoram. Ja informācija attiecas uz direktoru, to nodod Ģimnāzijas dibinātājam.

31. Direktors nekavējoties izvērtē bērna drošības risku un veic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu iespējamu turpmāku apdraudējumu, vienlaikus ievērojot darbinieka tiesības un nevainīguma prezumpcijas principu.

32. Ja ir pamats uzskatīt, ka noticis noziedzīgs nodarījums vai bērna tiesību pārkāpums, informāciju nodod kompetentajai institūcijai atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

33. Skolas psihologs un sociālais pedagogs nodrošina bērnam atbalstu savas profesionālās kompetences robežās, bet neveic kriminālprocesuālu iztaujāšanu vai disciplināras izmeklēšanas funkcijas.

34. Bērnu bez nepieciešamības atkārtoti neiztaujā un nekonfrontē ar iespējamo vardarbības veicēju.

VII. Aizdomas par vardarbību pret izglītojamo ģimenē vai ārpus Ģimnāzijas

35. Ja darbiniekam ir informācija vai pamatotas aizdomas, ka izglītojamais cieš no vardarbības, nolaidības vai cita būtiska apdraudējuma ārpus Ģimnāzijas, darbinieks nekavējoties informē direktoru un/vai kompetento institūciju atbilstoši situācijas steidzamībai un normatīvajiem aktiem.

36. Ja pastāv tūlītējs apdraudējums bērna dzīvībai vai veselībai, informē Valsts policiju (112) un, ja nepieciešams, NMPD (113).

37. Sociālais pedagogs pēc direktora uzdevuma koordinē informācijas apmaiņu un sadarbību ar pašvaldības sociālo dienestu, bāriņtiesu un citām institūcijām, ievērojot katras institūcijas kompetenci un personas datu aizsardzības prasības.

38. Ja iespējamais vardarbības avots ir bērna vecāks vai cita persona ģimenē, vecāku informēšanu par skolas rīcību veic tikai pēc tam, kad izvērtēts, vai tas nepalielina bērna apdraudējumu.

VIII. Gadījuma izvērtēšana un atbalsta pasākumu plāns

39. Direktora vietnieks audzināšanas jomā pēc direktora uzdevuma organizē gadījuma izvērtēšanas sanāksmi iespējami drīz pēc tūlītējā apdraudējuma novēršanas.

40. Sanāksmē izvērtē: notikušā faktus; atkārtošanās risku; cietušā drošības un atbalsta vajadzības; vardarbību veikušās personas atbalsta un uzvedības maiņas vajadzības; klases vai kolektīva vajadzības; nepieciešamību iesaistīt ārējās institūcijas.

41. Ja nepieciešams atbalsta pasākumu plāns, to sagatavo pēc 2. pielikuma parauga. Plānā nosaka konkrētus pasākumus, atbildīgās personas, termiņus un izmērāmus rezultātus.

42. Atbalsta plānu pārskata plānā noteiktajā termiņā, bet pēc būtiska jauna incidenta - nekavējoties. Ja pasākumi nav efektīvi, tos aktualizē.

43. Mediāciju, izlīguma sarunu vai cietušā un vardarbību veikušās personas kopīgu sarunu organizē tikai tad, ja tas ir droši, profesionāli pamatoti un cietušais izteicis gatavību tajā piedalīties.

IX. Dokumentēšana, informācijas aprite un konfidencialitāte

44. Informāciju par vardarbības gadījumu dokumentē tādā apjomā, kāds nepieciešams drošības nodrošināšanai, normatīvo pienākumu izpildei un atbalsta organizēšanai.

45. Ziņojumā nošķir tieši novērotus faktus, iesaistīto personu teikto un darbinieka profesionālos secinājumus.

46. Dokumentiem un informācijai piekļūst tikai personas, kurām tā nepieciešama amata pienākumu izpildei. Informāciju par cietušo vai iespējamo vardarbības veicēju neizplata personām, kuras nav iesaistītas gadījuma risināšanā.

47. Saziņā ar vecākiem un ārējām institūcijām ievēro normatīvajos aktos noteiktās datu aizsardzības, bērnu tiesību un informācijas aprites prasības.

48. Par būtiskajiem lēmumiem un veiktajiem pasākumiem izdara pārbaudāmu ierakstu skolvadības sistēmā e-klase.

X. Prevencija un uzraudzība

49. Ģimnāzija sistemātiski īsteno izglītojamo vecumam atbilstošus vardarbības novēršanas un labbūtības veicināšanas pasākumus, tostarp vardarbības prevencijas, vardarbības gadījumu risināšanas un iesaistīto pušu atbalsta programmas.

50. Direktora vietnieks audzināšanas jomā sadarbībā ar psihologu un sociālo pedagogu vismaz reizi mācību gadā izvērtē vardarbības prevencijas pasākumu īstenošanu un nepieciešamos uzlabojumus.

51. Darbinieki tiek iepazīstināti ar šo kārtību un rīcības algoritmu. Klases audzinātājs izglītojamajiem saprotamā veidā izskaidro, pie kā vērsties vardarbības vai drošības apdraudējuma gadījumā.

52. Kārtību pārskata, ja mainās ārējais normatīvais regulējums, IZM/Bērnu aizsardzības centra algoritmi vai Ģimnāzijas darba organizācija.

XI. Noslēguma jautājumi

53. Kārtība stājas spēkā ar tās apstiprināšanas dienu.

54. Ar kārtības spēkā stāšanos par tās ieviešanas koordinēšanu atbild direktora vietnieks audzināšanas jomā, bet direktors saglabā ārējos normatīvajos aktos noteikto vadītāja atbildību un lēmumu pieņemšanas kompetenci.

55. Kārtības pielikumi ir tās neatņemama sastāvdaļa.

Direktore L. Sausiņa

1. pielikums

Ziņojums par vardarbības vai drošības apdraudējuma gadījumu

Datums, laiks, vieta	
Ziņotājs *(vārds, uzvārds, amats)*	
Iesaistītās personas *(atbilstošo pasvītrot)* • Izglītojamais → izglītojamais • Izglītojamais → darbinieks • Darbinieks → izglītojamais • Izglītojamā paskaitējums • Vardarbība ārpus izglītības iestādes / ģimenē	
Tieši novērotie fakti	
Iesaistīto personu sniegtā informācija *(norādot avotu)*	
Tūlīt veiktās darbības	
Vai nepieciešama tūlītēja medicīniskā palīdzība / 112 / 113?	
Kam, kad un kā paziņots Ģimnāzijā?	
Vecāku informēšana *(kam, kad, kā?)*	
Ziņotāja paraksts	
Direktora paraksts Ziņojuma saņemšanas datums, laiks	
Turpmākā nepieciešamā rīcība	

2. pielikums

Atbalsta pasākumu plāns

Izglītojamais / gadījuma identifikators: _____

Plāna izstrādes datums: _____ Pārskatīšanas datums: _____

Mērķis / risks	**Atbalsta pasākums**	**Atbildīgais**	**Termiņš / biežums**	**Rezultāta kritērijs**

Plāna izstrādē piedalās: _____

_____

Vecāku / likumiskā pārstāvja iesaiste un konkrētie sadarbības uzdevumi:

_____

_____

_____

Plāna aktualizācija / izvērtējuma secinājumi:

_____

_____

_____

_____

Paraksti:

_____

_____

Atbalsta pasākumu plānu izstrādā sociālais pedagogs. Dokumenti glabājas sociālā pedagoga pārziņā.

3. pielikums

Rīcības plāns vardarbības gadījumā

Algoritms ikdienas rīcībai. Tas neaizstāj ārējo normatīvo aktu prasības.

1. PAMANI / SAŅEM ZIŅU	Ikviens darbinieks reaģē. Neatstāj situāciju bez rīcības.
2. NODROŠINI DROŠĪBU	Pārtrauc apdraudējumu, ja to iespējams izdarīt droši; nošķir iesaistītos; cietušajam nodrošina drošu vietu un pieaugušā atbalstu.
3. AUGSTS RISKS	Ja apdraudēta dzīvība/veselība, iespējams noziedzīgs nodarījums vai situāciju nav iespējams droši kontrolēt - 112; medicīniskas neatliekamības gadījumā - 113.
4. INFORMĒ VADĪBU	Nekavējoties informē direktoru; ja direktors nav sasniedzams - direktora vietnieku audzināšanas jomā.
5. FIKSĒ FAKTUS	Aizpilda 1. pielikumu. Fiksē novēroto un teikto, nevis pieņēmumus.
6. NOSAKI GADĪJUMA VEIDU	Izglītojamais → izglītojamais; izglītojamais → darbinieks; darbinieks → izglītojamais; izglītojamā paškaitējums; vardarbība ārpus izglītības iestādes/ģimenē.
7. IESAISTI ATBALSTA KOMANDU	Direktora vietnieks audzināšanas jomā koordinē; psihologs – psiholoģiskais atbalsts; sociālais pedagogs – sociālpedagoģiskais atbalsts un sadarbība ar institūcijām; klases audzinātājs – informācija un ikdienas uzraudzība.
8. INFORMĒ VECĀKUS / DIBINĀTĀJU / INSTITŪCIJAS	Rīkojas atbilstoši gadījuma veidam un normatīvajam regulējumam. Ja vecāku informēšana var palielināt bērna risku, vispirms saskaņo rīcību ar kompetento institūciju.
9. IZSTRĀDĀ ATBALSTA PLĀNU	Nosaka konkrētus pasākumus, atbildīgos, termiņus un izmērāmus rezultātus. Atbalstu paredz cietušajam un, ja nepieciešams, vardarbību veikušajam un klasei.
10. UZRAUGI UN PĀRSKATI	Noteiktā termiņā izvērtē rezultātu; atkārtota incidenta vai neefektīvu pasākumu gadījumā plānu aktualizē un rīkojas atbilstoši MK noteikumu Nr. 474 12. un 13.[1] punktam.

4. pielikums

Atbildības matrica pēc gadījuma veida

Gadījuma veids	Pirmais solis	Koordinē	Atbalsts	Īpaša informēšana
Izglītojamais → izglītojamais *vai* **Izglītojamā paškaitējums**	Drošība, vadības informēšana	Direktors / vietnieks audzināšanas jomā	Psihologs, sociālais pedagogs, klases audzinātājs. Direktors nodrošina skolēnam, kurš apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai dzīvību, atbalsta personāla klātbūtni, nepieciešamības gadījumā tiek izsaukta neatliekamā medicīniskā palīdzība un/vai policija	Vecāki; dibinātājs un pašvaldība MK Nr. 474 noteiktajos gadījumos
Izglītojamais → darbinieks	Drošība, medicīniskā palīdzība/policija, ja vajag	Direktors	Psiholoģisks/profesionāls atbalsts darbiniekam; atbalsta plāns izglītojamam	Dibinātājs; tiesībaizsardzības institūcija, ja nepieciešams
Darbinieks → izglītojamais	Bērna drošība; informācija direktoram	Direktors; ja iesaistīts direktors – dibinātājs	Psihologs, sociālais pedagogs	Kompetentās institūcijas atbilstoši situācijai
Vardarbība ģimenē / ārpus skolas	Bērna drošība; steidzamā gadījumā 112	Direktors	Psihologs, sociālais pedagogs	Policija, sociālais dienests, bāriņtiesa u.c. atbilstoši kompetencei